

A Körösök vízrendszerét érintő intézkedések

a

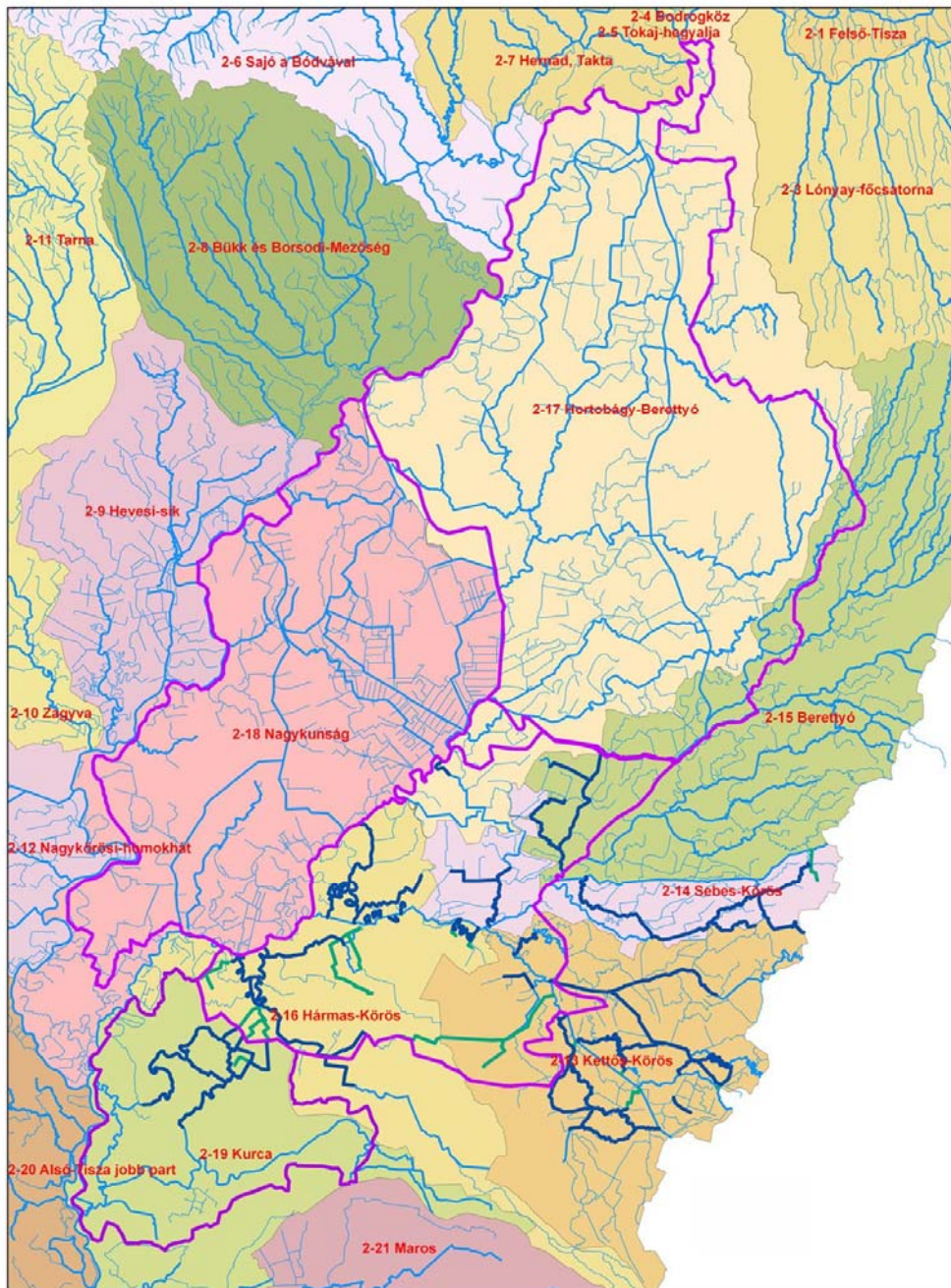
vízfolyások és állóvizek ökológiai és mennyiségi
állapotának javítása érdekében

Lúczy Gergely

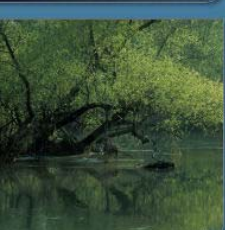
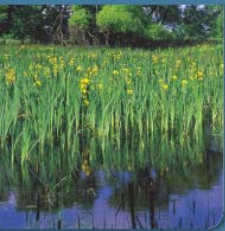
Osztályvezető, KÖR-KÖVÍZIG

"Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítése" (KEOP-2.5.0/A)

Az érintett alegységek

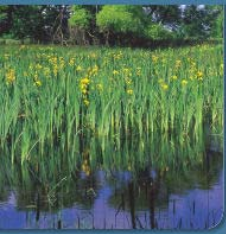
Jelentősebb kijelölt felszíni víztestek

Főbb vízfolyások:

- Kettős-Körös
- Hortobágy-Berettyó
- Berettyó
- Sebes-Körös alsó
- Hármaskörös
- Dögös-Kákafoki főcsatorna

Állóvizek:

- Szarvas-Békésszentandrás holtágrendszer
- Peresi holtágrendszer
- Félhalmi holtágrendszer

Jelentős vízgazdálkodási problémák

Vízfolyások és állóvizek

1. Vízkészletek hiánya, Tiszai vízátervezés szükségessége

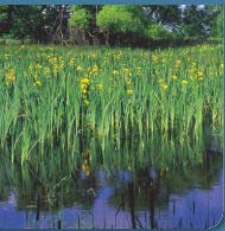
Dögös-Kákafoki főcsatorna, Hármaskörös, Szarvas-Békésszentandrás holtágrendszer, Hortobágy-Berettyó, Berettyó, Kettős-Körös)

2. Tápanyag és szerves-anyag terhelés (Tiszai vízátervezés minőségi problémája)

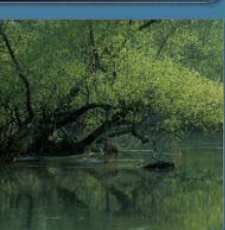
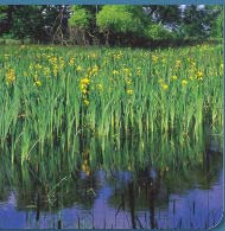
Diffúz mezőgazdasági eredetű hatás
Szennyezett üledék
Kommunális szennyvíz-bevezetések
Állattartó telepek

3. Sótartalom és hőterhelés

Használt termásvíz bevezetés (Hármaskörös, Szarvas-Békésszentandrás holtágrendszer)

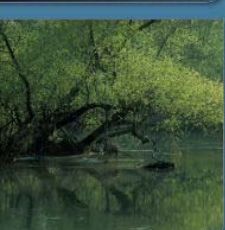
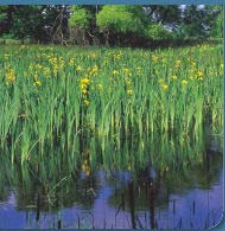
Erősen módosított és mesterséges víztestek

Víztestek	Módosítottság/létrehozás oka
1) erősen módosított	
Hármas-Körös Kettős-Körös Hortobágy-Berettyó	árvízvédelem - töltések duzzasztómű - tiszai vízátervezetés tározása
2) bizonytalan, hogy erősen módosítottá nyilvánítsák-e	
Szarvas-Békésszentandrás holtágrendszer	integrált hasznosítású, nem holtág jellegű
3) mesterséges víztestek	
Dögös-Kákafoki főcsatorna Malomzug-Décsipusztai csatorna Fazekaszugi főcsatorna	öntözés, belvízelvezetés öntözés, belvízelvezetés belvízelvezetés

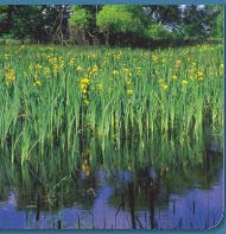
Főbb intézkedések csoportosítása

1. Átfogó, országos intézkedések
2. Tápanyag- és szervesanyag terhelések csökkentése
3. Egyéb szennyezésekkel kapcsolatos problémák megoldása
4. Fenntartható vízhasználatok, a vizek mennyiségi állapotának javítása
5. Védett területekre vonatkozó egyedi intézkedések

Átfogó, országos intézkedések

1. Vizsgálatok (környezeti hatásvizsgálatok)
2. Engedélyezési eljárások
3. Monitoring fejlesztése
4. Információk biztosítása, nyilvánosság
5. Költségmegtérülés elvének érvényesítése
6. Képeségfejlesztés (K+F, szakemberképzés stb.)

Tápanyag- és szervesanyag terhelések csökkentése / 1

1. Területi agrárintézkedések

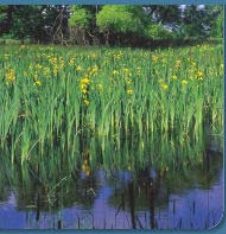
- művelési mód és ágváltás a belvívveszélyes és nitrátérzékeny területeken (megvalósító aki a gazdálkodó)
- víztakarékos növénytermesztési módok preferálása (megvalósító a gazdálkodó)

2. Vízfolyások és állóvizek rehabilitációja

- földhasználati viszonyok átalakítása, vizes élőhelyek kialakítása (gazdálkodók, társulatok, állam)
- partmenti védősávok kialakítása (gazdálkodók)
- egyszeri üledék eltávolítás (társulatok, állam)
- vízfolyások medrének fenntartása, szelektív növényirtás

3. Csatornázás és szennyvízelhelyezés

- meglévő telepek korszerűsítése Nemzeti Program szerint
- új telepek építése Nemzeti Program szerint
- ipari előtisztítók felülvizsgálata, korszerűsítése
- illegális szennyvízbevezetések megszüntetése

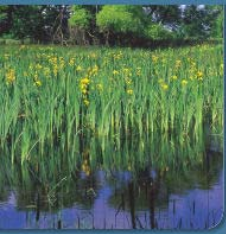
Tápanyag- és szervesanyag terhelések csökkentése / 2

4. Települési eredetű szennyezések csökkentése

- kommunális hulladéklerakók rekultivációja (Önkormányzatok)
- belterületi csapadékvíz elvezetés (Önkormányzatok)
- belterületi jó vízvédelmi gyakorlat kialakítása (Önkormányzatok)
- állattartó telepek korszerűsítése

5. A halastavi és a horgászati hasznosítás jó gyakorlata

- halastavakból történő levezetés felülvizsgálata a jó tógazdálkodási gyakorlat részeként (halastavak üzemeltetői)
- Jó horgászati gyakorlat, a megfelelő halszerkezet, túletetés megakadályozása (halászati hasznosítók)
- Monitoring a hatások vizsgálatára

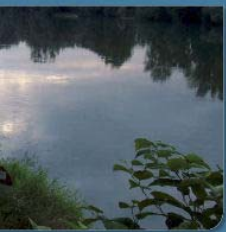
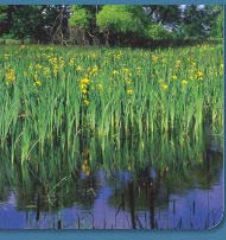
Egyéb szennyezésekkel kapcsolatos problémák megoldása

1. Felszín alatti vízkivételekkel kapcsolatos intézkedések

- energetikai célra hasznosított vizek visszasajtolása

2. Felszíni vizekbe történő pontszerű bevezetésekkel kapcsolatos egyéb intézkedések

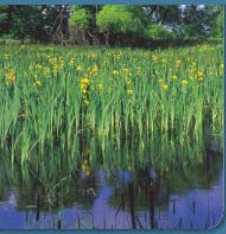
- ipari szennyvíz és használt termálvíz közvetlen bevezetések felülvizsgálata
- szűrőmezők kialakítása

Fenntartható vízhasználatok, a vizek mennyiségi állapotának javítása

1. Felszíni vízkivételekkel, átvezetésekkel kapcsolatos intézkedések

- Vízkormányzások, átvezetések, gravitációs kapcsolatok helyreállítása
- Romániával tárgyalások folytatása a vízfolyások élővé tételéről
- Felszíni vízhasználatok felülvizsgálata a mederben hagyandó vízhozamok figyelembe vételével

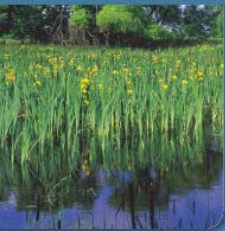
Védett területekre vonatkozó egyedi intézkedések

1. Védett természeti területek speciális védelme

- Élőhelyek feltárása és kezelési tervek készítése (Nemzeti Parkok)
- mentett oldali és hullámtéri holtágak élőhelyeinek vízellátása (KÖVÍZIG, gazdálkodó, Önkormányzat)
- duzzasztók hossz-irányú átjárhatóságának biztosításához hallépcső vagy megkerülő csatorna szükségességére monitoring felállítása (KÖVÍZIG)
- vízpótlás, felszíni vízhasználatok felülvizsgálata (KÖVÍZIG, Hatóság)
- belvíz visszatartás, belvíztározó üzemeltetés (KÖVÍZIG, Társulatok, gazdálkodók)

2. Természetes fürdőhelyekre vonatkozó speciális intézkedések

- tekintettel arra, hogy fürdővizeink a jelenleg érvényben lévő szabvány szerint nem jó állapotban vannak, így szükségesek a fürdőhelyekkel kapcsolatos speciális intézkedések (szennyvíz bevezetések felülvizsgálata, védő területek kijelölése, fürdővíz minőség biztosítása)

Legfontosabb kérdések a résztvevők felé

1. Egyetért-e a javasolt célokkal, intézkedésekkel, koncepciókkal?
Meg tud-e fogalmazni további célokat, melyek megvalósítását elősegíthetné a VGT?
2. Az Ön szervezete milyen szerepet tud vállalni a tervezett intézkedések megvalósításában, a vizek állapotának javításában?
3. Tud-e javasolni további intézkedéseket a vizek jó állapotba helyezése érdekében?
4. Amennyiben egy tervezett intézkedés az Ön által képviselt szervezet számára ebben a formában nem támogatható, mi ennek az oka, és lát-e olyan kompromisszumot, amely a szervezet részére még elfogadható, miközben a vizek állapota is javítható?

